

amos

BENGTEMÖLLA

*"Inget mänskligt
ska vara oss
främmande"*

KONFIRMATION:
Utforska livets
stora frågor
– och Berlin

ANDREAS NORLÉN:

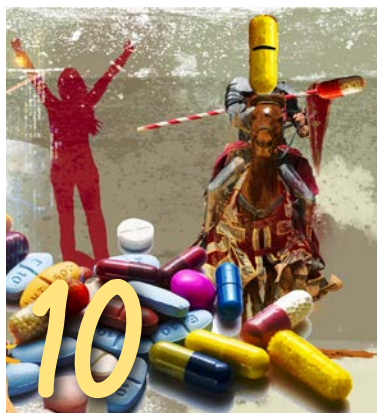
*"Jag blir sällan
riktigt arg. Det
som upprör mig
är den ondskan
vi ser i världen"*

TEMA VALFRIHET

*Det är du som bestämmer
– inte din diagnos*

7

**KYRKOR
MED LÅNG
HISTORIA**

INNEHÅLL

Din församling

- 4 Våra kyrkor**
– våra mötesplatser
- 6 Kalendarium:**
Musik i sommar
- 8 Frivilliga som hjälper**
- 26 Konfirmation:**
Utforska livet
- 28 Bengtemölla**
i våra hjärtan
- 30 Intervjun**
Vad utmärker dem?
- 33 Beträktelse**

Tema Valfrihet

- 9** Han vill göra skillnad
- 10** Man kan inte välja sin sjukdom
- 16 Andreas Norlén:**
Ge inte upp för lätt!
- 23 Hållbart:**
Skamfyllda resval
- 24 Boktips**

Reportage

- 20** Ukrainare fann en fristad i Sverige

EN DEL AV **amos**

Svenska kyrkan
BRÖSARP-TRANÅS FÖRSAMLING

Bengtemölla har en särskild plats i Brösarps historia.

Foto: SVEN PERSSON

Foto: GETTY IMAGES

Möt oss på sociala medier

» Vårt mål med arbetet på sociala medier är att vi, i den digitala delen av vår värld, ska kunna förmedla närvaro och hopp och få komma i kontakt med dig. Vi ser därför fram emot att du kommer med frågor, kommentarer och förslag på innehåll i våra digitala kanaler så att de blir ett bra komplement till de möten som sker fysiskt.

Kanske har du fler idéer om hur vi kan öka vår digitala närvaro? Hör gärna av dig och vi ses digitalt!

” Vi är alla kallade att vara lärjungar och att i Kristi kärlek hjälpa till att stilla världens hunger.

Ur Församlingsinstruktionen

KONTAKTA OSS!

Post- och besöksadress:

Albovägen 27
273 50 Brösarp

Hemsida: svenskakyrkan.se/brosarp

Telefon växel: 0414-181 00

E-post: brosarp-tranas.forsamling@svenskakyrkan.se

Jesper Cederholm, kyrkoherde

Telefon direkt: 0414-181 60
jesper.cederholm@svenskakyrkan.se

Åsa Modin, präst

Telefon direkt: 0414-181 66
asa.modin@svenskakyrkan.se

Linda Svensson,

administrativ samordnare
Telefon direkt: 0414-181 00
linda.svensson@svenskakyrkan.se

REDAKTION

Varsågod!

» Den här tidningen delas ut av Svenska kyrkan till alla hushåll inom Brösarp-Tranås församling som samhällsinformation.

» Tidningen produceras i samarbete med Verbum AB.

Redaktör och ansvarig utgivare:

Sofie Kalodimos
sofie.kalodimos@verbum.se
Produktionsansvarig: Lotta Petersson
lotta.petersson@verbum.se
Tryck: Stibo Complete, Katrineholm
Omslagsbild: Marcus Gustafsson

VAD

I Brösarp-Tranås församling har vi sju kyrkor och två församlingshem där man kan samlas över generationerna.

Mötesplatser fyllda med historia

VISSTE DU ATT...

»...en aspekt av att göra vårt kulturarv tillgängligt är att tillhandahålla information om kyrkorna och kyrkogårdarna. På församlingens webbplats har vi uppdaterat avsnitten om våra kyrkor och länkat till olika resurser där man kan läsa mer. Dessutom finns där panoramabilder som gör att man kan se sig omkring i kyrkan digitalt.

»Gå in på svenskakyrkan.se/brosarp/vara-kyrkor och läs mer!

»Människor har i århundraden byggt hus för att samlas, fira gudstjänst och uppmärksamma de stora händelserna i livet. I Brösarp-Tranås församling har vi sju kyrkor och två församlingshem för dessa ändamål. Dessutom har församlingshem byggts eller införskaffats för att skapa mötesplatser mellan generationer.

GAMLA BYGGNADER MEDFÖR väldigt ofta höga kostnader när det gäller underhåll och drift. Den gångna vintern har vi nog alla på olika sätt känt av de höga elpriserna och församlingen är inget undantag. I december 2021 hade vi en förbrukning som kostade 128 000 kronor. Då har ändå flera kyrkor endast grundvärme och värms inte upp mer än i undantagsfall.

Genom åren har vi tvingats göra prioriteringar kring vilka fastig-

heter vi ska ha kvar och vilka som har sålts. Kyrkorådet har initierat ett arbete med att hitta en plan för uppdatering av värmesystemen i kyrkorna och en plan för att minska driftskostnaderna, men samtidigt kunna erbjuda en hög tillgänglighet till våra vackra kyrkor.

VI ÄR NU också i slutfasen av renoveringen av Lärarbostaden. Där har vi sökt och beviljats bygglov för ändrad användning och gjort en uppfräschning av lokalerna. Dessutom har fönstren fått sig en omgång ordentlig kärlek så de ska hålla många år till.

Lärarbostaden kommer att inrymma vår expedition och ett antal kontorsplatser. Vi får återigen ta detta fantastiska hus i bruk och ge det liv och värme.

Jesper Cederholm

1. Brösarps kyrka är från mitten av 1100-talet men korsarmarna, de stora fönstren, tornets dekoration och dess låga takhätta vittnar om en ombyggnad under 1800-talet.

5

- 2. Fågeltofta
- 3. Onslunda
- 4. Eljaröds
- 5. Skåne-Tranås
- 6. Andarums
- 7. Spjutstorp

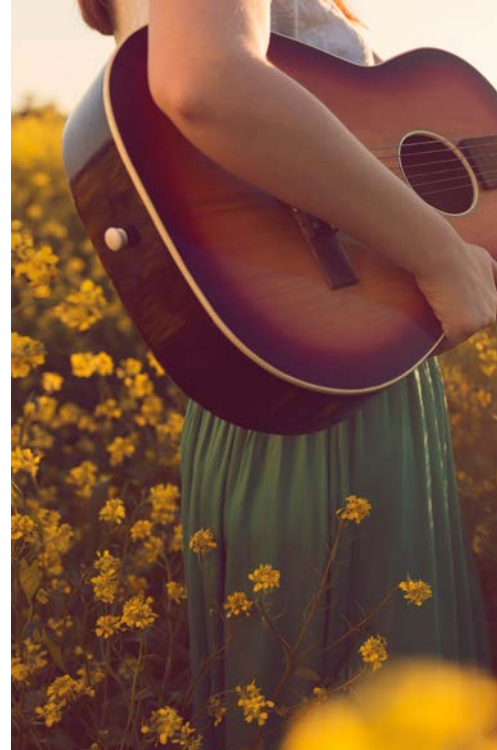
6

7

Välkommen till oss i sommar

» Vi är glada att vi återigen kan ha våra kyrkor som träffpunkt. Under årens lopp har det vuxit fram en tradition att med frivilligas hjälp hålla våra sju underbara kyrkor öppna en vecka i taget under sommaren. Vi erbjuder under dessa veckor vägkyrka och dessutom "Musik i sommarkväll".

I presentationen nedan kan du upptäcka sommarens varierade musikprogram, allt från folkmusik och jazz till operett och allsång. När det är "Öppen kyrka" och "Vägkyrka" finns det frivilliga på plats för en stunds samtal och en kopp kaffe eller te.

Varmt välkomna i sommar!

Brösarp kyrka

Tisdag 28 juni

19.00 Musik i sommarkväll. Iris Bergcrantz trio, "Kända jazzpärlor". Framförs med finesse, känsla och lyhördhet.

Med ett bubblande samspel tolkas musik av bland annat Olle Adolphson och Cole Porter.

Onsdag 29 juni

10-12 Öppen kyrka. Stilla musik.

Torsdag 30 juni - lördag 2 juli

13-16 Vägkyrka.

Söndag 3 juli

11.00 Mässa.

Spjutstorps kyrka

Tisdag 5 juli

19.00 Musik i sommarkväll: Berg och Pyk, "Somarmusik". Tre unga

musiker uppväxta på Österlen välkomnar sommaren med akustisk musik, stämsång och spelglädje.

Onsdag 6 juli

9.00 Morgonmässa. Med efterföljande frukost.

10-12 Öppen kyrka. Stilla musik.

Torsdag 7 juli - lördag 9 juli

13-16 Vägkyrka.

Söndag 10 juli

11.00 Mässa.

Eljaröds kyrka

Tisdag 12 juli

19.00 Musik i sommarkväll: "Lundström & jag". Gruppen ägnar sig åt svensk folkmusik och varvar låtar från norr till söder med sina egna låtar.

Onsdag 13 juli

10-12 Öppen kyrka. Stilla musik.

Torsdag 14 juli - lördag 16 juli

13-16 Vägkyrka.

Söndag 17 juli

11.00 Mässa.

Andrarums kyrka

Tisdag 19 juli

19.00 Musik i sommarkväll: Manna, "Musik från himmelen och på jorden" med Nadja Eriksson och Anna Hedar. De bjuder på folkvisa, jazz, psalmer och en och annan visa. Både känt och okänt.

Onsdag 20 juli

10-12 Öppen kyrka, stilla musik.

Torsdag 21 juli - lördag 23 juli

13-16 Vägkyrka.

Söndag 24 juli

11.00 Mässa.

14.00 Friluftsgudstjänst på Glimmeboda gården.

18.00 Konsert, Christinas wänner
20.00 Konsert, Christinas wänner.
(OBS! Inträde och biljetter).

Fågeltofta kyrka

Tisdag 26 juli

19.00 Musik i sommarkväll: Duo Österlen, "Musik för hjärta och hjärna". Musiken är hämtad från den klassiska repertoaren och från visans och musikernas värld.

Onsdag 27 juli

10-12 Öppen kyrka. Stilla musik.

Torsdag 28 juli - lördag 30 juli

13-16 Vägkyrka.

Söndag 31 juli

11.00 Mässa.

Söndag 7 augusti

13.00 Gudstjänst. Albo härads hembygdsförening.

ÖPPEN KYRKA I BRÖSARP

» Varje fredag (dock ej under perioden med Vägkyrka) kl. 10-12 är Brösarps kyrka öppen för enskild bön, ljusständning och meditation.

» Det finns alltid någon närvarande i kyrkan.

Foto: GETTY IMAGES

Skåne-Tranås kyrka

Tisdag 2 augusti

19.00 Musik i sommarkväll: Jörgen Åkesson & Alissa Tomac, "Sommar-tut och tjut". En kväll som bjuder på blandade visor med trumpet, piano och sång och med inslag av allsång.

Onsdag 3 augusti

9.00 Morgonmessa. Med efterföljande frukost.
10–12 Öppen kyrka. Stilla musik.

Torsdag 4 augusti–lördag 6 augusti

13–16 Vägkyrka.

Söndag 7 augusti

11.00 Messa.

Onslunda kyrka

Tisdag 9 augusti

19.00 Musik i sommarkväll: Johan Palmqvist & Alissa Tomac, "Cham-pagneoperette". En konsert med sånger ur operettens värld. Vi får lyssna på smäktande melodier och pampiga sånger.

Onsdag 10 augusti

10–12 Öppen kyrka. Stilla musik.

Torsdag 11 augusti–lördag 13 augusti

13–16 Vägkyrka.

Söndag 14 augusti

11.00 Messa.

Upptäck sommarens varierade musikprogram i våra kyrkor – allt från folkmusik och jazz till operett och allsång.

Period för sommaröppna kyrkor

Se här bredvid

Övriga gudstjänster i juni–september

Söndag 5 juni

Brösarp kyrka

11.00 Messa.
Pingstdagen

Måndag 6 juni

Andrarums kyrka

11.00 Gudstjänst.
Annandag pingst.

Söndag 12 juni

Spjutstorps kyrka

11.00 Messa.
Heliga trefaldighets dag.

Söndag 19 juni

Brösarps kyrka

11.00 Messa.
1 sön e trefaldighet.

Lördag 25 juni

Fågeltofta kyrka

11.00 Gudstjänst.
Midsommardagen.

Söndag 26 juni

Eljaröds kyrka

11.00 Messa.
Johannes Döparens dag.

Fredag 19 augusti

Brösarps kyrka

10–12 Öppen kyrka.

Söndag 21 augusti

Bengtemölla

11.00 Friluftsgudstjänst.
10 sön e trefaldighet.

Fredag 26 augusti

Brösarps kyrka

10–12 Öppen kyrka.

Söndag 28 augusti

Brösarps kyrka

11.00 Messa.
11 sön e trefaldighet.

Fredag 2 september

Brösarps kyrka

10–12 Öppen kyrka.

Söndag 4 september

Spjutstorps kyrka

11.00 Messa.
12 sön e trefaldighet.

Onsdag 7 september

Brösarps kyrka

9.00 Morgonmessa.
Efteråt är alla som vill välkomna till församlingshemmet för frukost.

Fredag 9 september

Brösarps kyrka

10–12 Öppen kyrka.

Söndag 11 september

Brösarps kyrka

11.00 Messa.
13 sön e trefaldighet.

Fredag 16 september

Brösarps kyrka

10–12 Öppen kyrka

Söndag 18 september

Onslunda kyrka

11.00 Messa.
14 sön e trefaldighet.

Fredag 23 september

Brösarps kyrka

10–12 Öppen kyrka

Söndag 25 september

Brösarps kyrka

11.00 Messa.
15 sön e trefaldighet.

Att hjälpa och glädja andra starkt drivkraft för frivilliga

HÖR AV DIG!

» Om du är intresserad av att engagera dig som frivillig är du välkommen att höra av dig till **Åsa Modin** 0414-181 66, 0733-312866 asa.modin@svenskakyrkan.se

I vår församling finns frivilliga som hjälper till i de mest skiftande sammanhang.

» Det är allt ifrån våra unga ledare, som hjälper till i konfirmandarbetet, våra körsångare i Brösarp och Onslunda och våra kyrkvårdar, till volontärerna som regelbundet engagerar sig på Brinkehem och Norrevång och inom hemtjänsten samt frivilliga som håller i "Öppen kyrka" på fredagarna i Brösarp.

Dessutom har vi många frivilliga som engagerar sig i sommarens "Vägkyrka" och öppethållandet i kyrkorna under Allhelgonahelgen varje år. Med andra ord ett mycket omfattande frivilligarbete som är värdefullt för församlingens verksamhet.

EN TISDAG I mars fick jag möta en grupp frivilliga i Spjutstorps kyrka, för jag var nyfiken på varför de engagerar sig och vad arbetet betyder för dem. Det blev ett fint möte där de berättade om sina upplevelser.

I samtalet lyser medmänskligheten stark. Att hjälpa till och att glädja människor. Att lyssna – något av det viktigaste i livet.

Det är också viktigt att man får känna att man har en uppgift. Att man är behövd, det är viktigt för oss alla. Det är roligt att komma nära och vara till glädje. Det känns väldigt meningsfullt och bra att hjälpa till. Att vara i kyrkorummet. Släppa alla andra tankar en stund, vara här och nu. Att få en stund för stillhet och eftertanke, känns också viktigt.

MÄNNISKOR KOMMER TILLBAKA

år efter år och då tror vi att det skapar en trygghet att man känner igen de frivilliga som finns där. Besökarna som kommer in tycker det är fint att kyrkan är öppen och också att det är trevligt att man får möjlighet att sitta ner och dricka en kopp varmt te eller kaffe och prata en stund. På något sätt opretentiöst.

Någon berättar om ett engagemang redan tidigt i livet, den gången handlade det om frivilligarbete inom brandkåren, där hade pappan gått före och även han varit engagerad sedan tidiga tonår. Någon annan berättade om att hon som boende på landet hade en längtan och gick med i kyrkokören i unga år.

I Spjutstorp har många dessutom varit med i Röda korset under åren som gått. Engagemang smittar av sig tror man ... kanske tänker någon om hon eller han kan, så kan nog jag också.

JU FLER SOM kommer med i arbetet desto roligare är det tycker gruppen och menar att man ju bara behöver ta på sig så mycket arbete som man själv vill. Ibland har man möjlighet att göra mer och ibland mindre, för det är viktigt att det inte blir något tvång. Så avslutas vårt samtal på bästa sätt när man konstaterar att det är en stor glädje för de frivilliga att få finnas till för våra kyrkor här ute på landsbygden.

Kanske är du som läser detta intresserad att engagera dig, för även om vi är många, så behöver vi bli fler. Som sagt, engagemanget är så stort eller litet som du själv vill och orkar. Man ger av sin tid och gläder och stöttar samtidigt andra människor. Frivilligarbetet är också ett socialt sammanhang. Vi träffas med jämna mellanrum, pratar, lär oss mer och gör saker tillsammans.

Åsa Modin

En liten del av församlingens många frivilliga, från höger: Siv Larsson, Ulla Larsson, Majken Nilsson, Käthe Karlsson, Monica Johansson och Ingemar Sonesson.

FONO

» Är du orolig för att gå tillbaka till hur allt var innan pandemin började? Är du rädd för trängsel, att vara på jobbet alla dagar i veckan eller att börja krama människor du möter igen? Då kan du lida av fono. Ordet betyder "rädsla för normalitet" och är en förkortning av engelskans "fear of normal". Fono började dyka upp i svensk media under 2021 och blev sedan ett av orden i Nyordlistan samma år.

Foto: GETTY

Konfirmationen äger rum i Skåne-Tranås kyrka.

Utforska livets stora frågor

Konfirmandtiden är en chans att nyfiket ställa några av livets stora frågor, och tillsammans med andra utforska svaren. Dessutom ingår en resa till Berlin.

» I Brösarp-Tranås församling kan ungdomar under läsåret 2022/2023 vara konfirmander i gruppen "Berlin-konfa 2022/2023". Det är en grupp som har en uppstart i september och därefter träffas på olika tider och dagar enligt särskilt schema under höst- och vårterminen här på hemmaplan. Det är främst söndagar och någon dag på skolloven.

Vi träffas både i Onslunda och i Brösarps församlingshem beroende på dag och aktivitet.

Resan till Berlin går den 18–21 maj 2023.

Alla konfirmander kommer dessutom att åka till Berlin i fyra dagar den 18–21 maj, 2023 för att utforska den fantastiska staden med all dess historia.

HUVUDSYFTET MED RESAN är att besöka Sachsenhausen, som var koncentrationsläger under andra världskriget. Vi samtalar om människors lika värde, vårt uppdrag som kristna att älska vår nästa som oss själva, och vad det får för konsekvenser i hur vi lever våra liv här idag.

Resan kommer att bli ett minne för livet!

Konfirmationen äger rum den 27 maj 2023 i Skåne-Tranås kyrka.

Jesper Cederholm

ANMÄLAN _____

» För att anmäla dig till vår konfirmationsgrupp fyller du i anmälningsformuläret som du hittar på vår webbplats svenskakyrkan.se/brosarp/konfirmation. Vi behöver din anmälan senast den 19 juni 2022.

» Har du frågor eller funderingar så hör av dig till någon av oss i ledarteamet!

Julia Cederholm
församlingsassistent, 0414-181 62,
julia.cederholm@svenskakyrkan.se
Jesper Cederholm
präst, 0414-181 60
jesper.cederholm@svenskakyrkan.se

» I resan till Berlin ingår transport, boende, mat inklusive måltidsdryck och eventuella inträden till gemensamma aktiviteter. Konfirmanderna kan gärna ha med lite fickpengar till extra fika, dricka och godis.

”Låt ingen se ner på dig för att du är ung, utan var en förebild för de troende i allt du säger och gör, i kärlek, tro och renhet.

1 Tim.4:12

Följ en konfirmandgrupp och väx själv som ledare

Vill du vara en förebild för andra unga och vara med och bidra till en rolig och värdefull konfirmandtid för nya konfirmander? Då kan du bli ung ledare.

»Som ung ledare kommer du att följa en konfirmandgrupp och vara med i det som händer på varje konfirmationsträff. Du får möjlighet att prova hur det är att vara ledare samtidigt som du får ta del av allt roligt som nästa års konfirmander får uppleva.

DE UNGA LEDARNA går oftast i nian eller på gymnasiet men även efter gymnasiet får du vara ung ledare. Unga ledare bidrar till att skapa en rolig och värdefull konfirmandtid för nya konfirmander. Att vara ung

ledare är en viktig och värdefull länk mellan vuxna ledare och konfirmander, och detta gör att du är lika viktig som övriga i ledarteamet. Man är en förebild för andra och en av uppgifterna är att sprida en positiv stämning i gruppen.

Som ung ledare är du med och planerar inför konfirmandträffarna och hjälper sen till och genomför aktiviteter och andakter med konfirmanderna. Tillsammans ser vi till så du kan växa i din ledarroll och utvecklas efter dina egna förutsättningar.

Du behöver vara konfirmerad för att få bli ung ledare, men det kvittar i vilken församling du konfirmerades i.

Jesper Cederholm

HÖR AV DIG

Utbildning vecka 32

»Är du intresserad av att bli ung ledare så har vi en utbildning under vecka 32.

»Har du frågor eller vill anmäla dig så hör av dig till Julia Cederholm, församlingsassistent på telefon: 0414-181 62 julia.cederholm@svenska-kyrkan.se

Att vara ung ledare är en viktig och värdefull länk mellan vuxna ledare och konfirmander, och detta gör att du är lika viktig som övriga i ledarteamet.

Tankar från några unga ledare

»Jag har varit ung ledare i lite över två år nu och jag trivs som fisken i vattnet. Redan som barn var jag aktiv inom Svenska kyrkan, jag var med i barnkören och efter skolan gick jag på kyrkis. När jag sedan konfirmerade mig kändes det lite som att man "var klar" men jag märkte rätt snabbt att jag inte var det.

Jag har alltid varit nyfiken av mig, om universum, om livet och speciellt min tro. Trodde jag verkligen på allt som jag fått lära mig som barn? Vem var Gud för mig? Jag hade alltså för många obesvarade frågor efter konfirmationen för att vara "klar". Så jag började fundera, och hörde sedan att man kunde vara ung ledare i Brösarp-Tranås församling. Jag ska inte ljuga – jag var inte jättetaggad på att göra det i början, men efter några träffar började jag inse att "wow, jag är omringad av människor med liknande frågor som mig", människor som ville veta mer om vad den kristna tron betydde för dem.

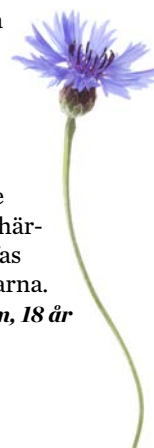
Att vara ung ledare är lite som en extra nivå efter konfirmationen, det är en trygg plats där alla är välkomna att ställa alla sina frågor och kanske till och med få svar på dem.

Sofie Nilsson, 18 år

»Det är roligt att få vara en del av gemenskapen som det innebär att vara ung ledare. Roligt att få träffa nya konfirmander.

Sen har vi unga ledare blivit en bra grupp med härlig stämning, när vi träffas utöver konfirmandträffarna.

Matilda Schönström, 18 år

VAD?

Bengtemölla gård har en särskild plats i Brösarps historia – men också i nutid. Ägaren öppnar gärna upp dörren för fest, andakt, dop och vigslar.

Bengtemölla i våra hjärtan

Text: Åsa Modin

21

augusti

klockan 11.00
är det friluftsgudstjänst på
Bengtemölla.

Från ett av
fönstren har
man utsikt
över Bengte-
mölla gård.

Foto: SVEN
PERSSON

» Trakterna runt Brösarp och Kivik har så länge jag kan minnas legat mig varmt om hjärtat. Som barn kom jag hit med mina föräldrar och när jag själv fick barn gjorde vi dagsutflykter hit. Efterhand ledde mina vägar hit på ett nytt sätt, nu är den här miljön naturlig för mig i mitt dagliga liv. Här lever jag, här arbetar jag. Vilket jag är djupt tacksam för!

Innan det var så, för ungefär nio år sedan, vandrade jag ofta ner till Haväng. På den tiden brukade jag nyfiket kika in när jag gick förbi Bengtemölla. Ibland låg gården öde, men allt eftersom tiden gick ökade aktiviteten och saker och ting förändrades. Något år senare fick jag lära känna Anders Cederberg.

EN LITE SMÅREGNIG februaridag har jag bestämt möte med Anders Cederberg och Sven Persson på Bengtemölla. Jag kommer lite tidigt och blir välkommen av Anders på hans alltid så varma sätt. Jag blir inbjuden till husets kök och vi sätter oss framför eldstaden, som jag förstått är en av Anders favoritplatser. Så kommer även Sven.

De börjar berätta ... Orden beskriver kärleken till denna plats. Sven föddes och växte upp i Brösarp. Bengtemöllas backlandskap var hans barndoms marker. Trots föräldrarnas bannor och varningar lekte han här som barn. Kanske var det dessutom så, tror han, att det var just varningarna och bannorna som drog honom hit ...

Hans föräldrar hade, på sin tid, mycket umgänge med familjen Hulda och August Olsson, som då ägde gården. Han minns hur han själv som barn suttit här och druckit saft med Hulda och August som var gästfria människor.

Alla minnen gör att han älskar den här platsen.

1960 BLEV AUGUSTS och Huldans son Olle ägare till Bengtemölla och var så fram till sin död 2011. 2013 förvärvades den av Anders Cederberg. För tredje gången i gårdens historia var det då en gästgivare från Brösarps gästgiveri som blev ägare.

Anders berättar att Bengtemölla fanns i hans medvetande redan när han kom till Simrishamn 1968. Hans intresse att köpa gården växte efterhand. Dottern Hanna anade vart det var på väg och krävde ett löfte av sin far att inte köpa om gården en gång skulle säljas.

Men trots detta var han den förste som hörde av sig till Skånegårdar när den blev till salu. Han ville köpa! Papper skrevs och Anders drog sig för att berätta för sin dotter. Men så närmade sig tillträdesdagen och han blev tvungen. I stunden verkar det som om han skäms för sitt tilltag, men nu har det gått nio år och Hanna har sedan länge förlåtit och kommit över. Idag kan man konstatera att en stor del av gästgiveriets framtid mycket väl kan ligga här.

Utänför är arbetet i full gång med renovering och förbättring

Anders Cederberg och Sven Persson slår upp portarna till Bengtemölla.

Foto: ÅSA MODIN

Vackert belägna Bengtemölla gård med den korsvirkesbyggda mangårdsbyggnaden i centrum. Intill flyter Verkeån.

Foto: SVEN PERSSON

och det finns många planer. Ända från början har det krävts stora insatser för att få gården i stånd. Anders har en känsla för att bevara gården i ett så "ålderdomligt" skick som möjligt. Med varsamhet.

Ungefär vid samma tid som jag gick här och kikade in, gjorde även Sven det. Han märkte att något höll på att hända och tog kontakt.

När Anders ser tillbaka är han ytterligt tacksam över att Sven sökte upp honom. Han tänker att mycket annars blivit glömt. 2016 började Sven fotografera och dokumentera Bengtemölla. I sitt arkiv har han 1 500 bilder.

SÅ KOM BOKEN om Bengtemöllas historia 2020. Sven ville berätta om allt som hänt, om alla människoröden och han vill att vi ska förstå vad Bengtemölla står för. Mycket av Brösarps tillväxt är grundlagt med Bengtemölla som hade en stor attraktionskraft på 1700–1800-talet, en herremansgård med kvarn och lantbruk. Gården drog till sig folk eftersom den efterhand blev mycket lönsam.

När jag frågar vad som väckte mest uppseende i arbetet med boken förstår jag att det finns en fascination över olika människoröden. Sven lyfter fram herrnhuten Carl Fredrik Aspelin och hans religiösa grubblerier och den andliga verksamhet som fanns här på hans tid. I 14 000 tätskrivna sidor finns hans tankar och reflektioner bevarade. Idag förvaras de på universitetsbiblioteket i Lund.

Han nämner också Major Carl Hagerman och den dövstumme pojke som han tog hand om och som inte fanns med någon annanstans utom i major Hagermans bouppteckning. Hagman var en

framsynt man.

Och så Hulda och August Olsons dotter Signe och hennes stora kärlek till gården. Hennes önskan var att hon, när hon avlidit, skulle få återvända hit för att ta farväl, och på begravningsdagen körde man till gården och stannade en stund för att hon skulle få ta farväl av sitt älskade Bengtemölla.

Boken *Bengtemöllas historia – Brukare – Ågare – Möllare 1658 – 2020*, skapar intresse och har lästs av många. Sven konstaterar att det är helt fantastiskt att gården fått en sådan ägare.

– Brösarps gästgiveri och Bengtemölla är ett kulturarv att förvalta och föra vidare, att få vara med i det är ett privilegium, säger Anders.

I VÅRT SAMTAL känner jag gästfriheten och öppenheten. Jag tänker på engelska tv-program som jag tittat på, om hur man renoverar gamla byggnader i England och sedan låter människor komma dit och hyra och bo, för man vill dela med sig av dessa gamla miljöer. Tidigare har gården varit oåtkomlig, nu har den öppnats upp och det finns en generös attityd och en inbjudan till alla intresserade.

– Inget mänskligt ska vara oss främmande, säger Anders.

Han är öppen för fest och för andakt, dop, vigsel och begravning, för att fira församlingens gudstjänster här i det fria eller i salen här inne, en tidig morgon på Kristihimmelsfärdsdag eller en söndag i augusti. Sven och Anders blir möjliggörare och vi får alla del av gården i Brösarps backar, av naturen, den fantastiska miljön, del av människornas berättelser och historien...

Vi är tacksamma för det!

Särpräglade gravar kan bli kulturmärkta

I Brösarp-Tranås församling finns det ett stort antal kulturgravar på våra sju kyrkogårdar. Kulturgravarna finns utmärkta i de vård- och underhållsplaner som är framtagna av Landskapsgruppen Öresund AB och har fastställts av kyrkorådet.

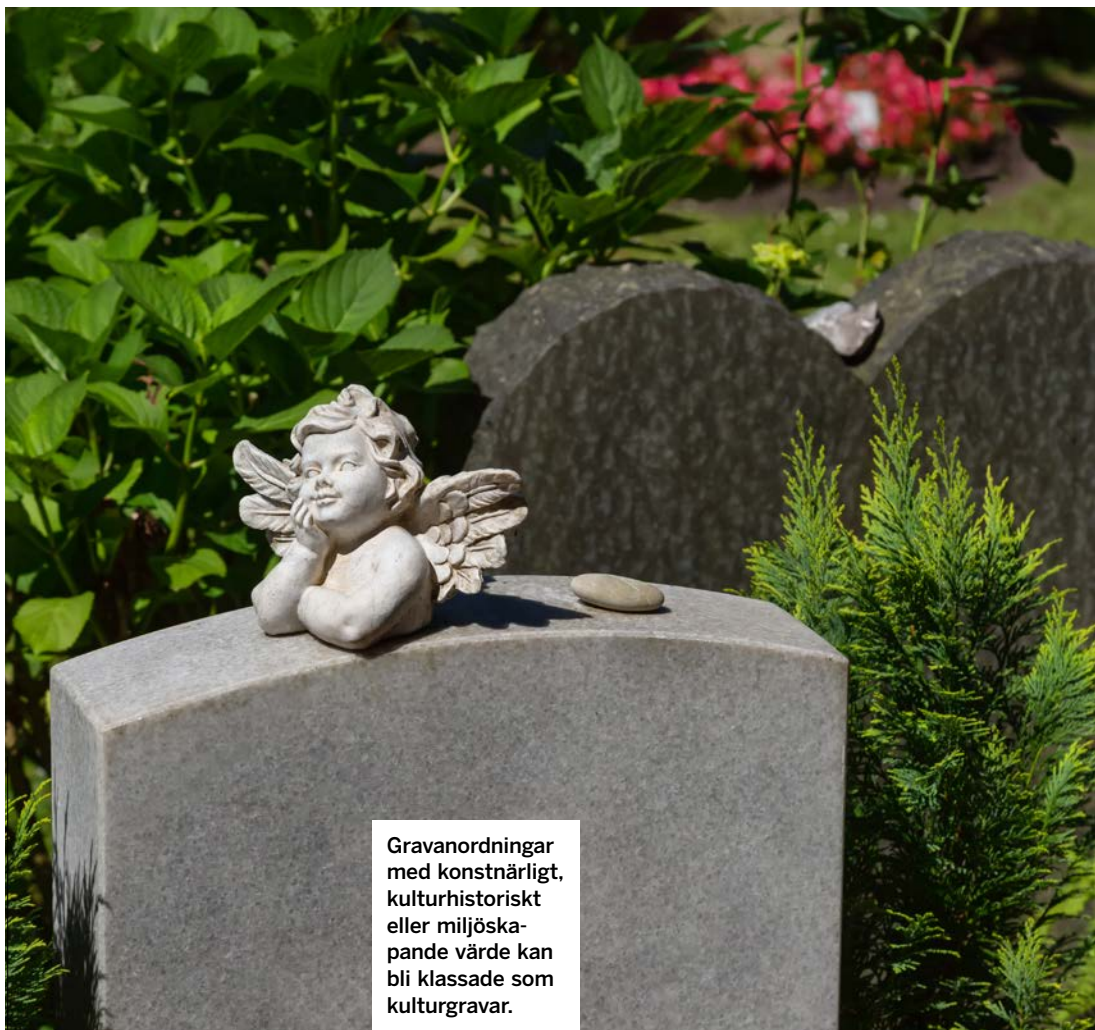
»Länsstyrelsen har godkänt underhållsplanerna. Bedömningen av vilka gravar som klassas som kulturgravar är gjord av sakkunniga på Landskapsgruppen utifrån givna kriterier.

Alla gravstenar har blivit bedömda i samband med framtagandet av vård- och underhållsplanerna och det finns många olika kriterier för att en grav ska bli kulturgrav. Det kan vara att det är en specifik gravsten som är kulturhistoriskt värdefull eller att den kan vara miljöskapande.

GRAVARNA KAN VARA från olika tidsepoker och vara stora familjegravar till små enmansgravar. Generellt har följande aspekter vägts in vid bedömning av gravanordningars kulturhistoriska värde:

- Tidstypiska gravanordningar.
- Särpräglade gravanordningar, till exempel med konstnärligt värde.
- Gravordningar med högt miljöskapande värde.
- Värde knutet till material, kvalitet och hantverk.
- Värde knutet till kulturhistoriskt värdefull omgärdning eller vegetation.
- Person- eller lokalhistoriskt värde.
- Yrkestitlar eller titlar av lokalt eller kulturhistoriskt intresse.

FÖR ATT VETA vad som gör en grav till kulturhistoriskt värdefull, måste man gå tillbaka till underlaget och läsa vad som står där.

Gravanordningar med konstnärligt, kulturhistoriskt eller miljöskapande värde kan bli klassade som kulturgravar.

foto: SABINE WAGNER/GETTY IMAGES

VISSTE DU ATT...

»...vi på vissa kyrkogårdsområden valt att låta gräset växa för att gynna den biologiska mångfalden och få mer artrika miljöer.

När en grav blir klassad som kulturhistoriskt värdefull och det inte finns någon gravrättsinnehavare, tillfaller ansvaret Brösarp-Tranås församling och graven ska bevaras som den är. Den kommer då att skötas med grundskötsel regelbundet och det bekostas och utförs genom begravningsverksamheten.

Finns det andra åtgärder i vård- och underhållsplanerna, som är kopplade till gravplatsen, utförs

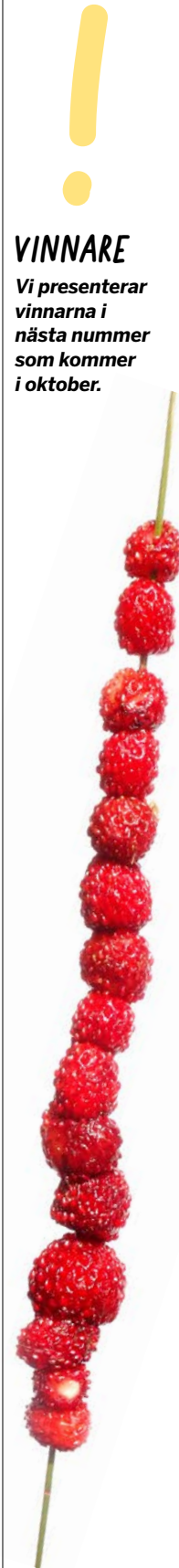
dessa av Brösarp-Tranås församling i egenskap av huvudman för begravningsverksamheten.

ÄVEN OM EN grav har blivit utsedd till kulturgrav så kan man, om man önskar, stå kvar som gravrättsinnehavare. Ansvaret för graven vilar då på gravrättsinnehavaren, som ska stå för kostnader för till exempel skötsel och stensäkring.

Jesper Cederholm

PASSAR FÖR DOPP	LUFT-VÄGS-BESVÄR	SPELAT IN			BEN IBLAND		VÄNDER SIG TILL GUD DÖNAS
					I KYRKA OCH HAGE		
SLASK							INFALLER ALLTID PÅ SOMMAREN
MUNDIARRÉ							
BURGEN					SKRED		
UNDERBEN					BLIR AVBILDAD		
				ÄR STRUTSLIK		GREKISK BOKSTAV	
						ORÖRLIG	
VET EN DEL OM SAMSPelet MEL-LAN ORGANISMER							
GÖRS DET IBLAND BREDVID MÜN		HYFS					
	FIRAS FRITZ I	KERUBEN		GÖRA INGENTING	TUSEN	TV-KANAL FÖR UNGA	
	RÖVAR-DOTTER	SKINN	GOLA			MITT I PANNAN	
							LIGGER UNDERLÄGSEN I
LITEN GÖPA ELLER HOTELLHALL					MJÖLMAN	NUMERÄR	
			SPORRAR				
			APOSTLAHÄSTAR				
		HOARE					
JENNY SOM SJÖNG						TOKERI	
BE-STÄMMER EN BOK				ANNO DOMINI		TROSATS	
				VAR MED PÅ ARKEN		VÅGBRYTARE	
PSALMEN							
"När jag hör trastens klara sång, när lärkan <input type="text"/> <input type="text"/> lång högt ovan fält och backar, då kan jag icke tiga still. Min Gud, så länge jag är till för livet jag dig tackar."							
				TÅGA		GOJA PÅ NYA ZEELAND	
				VAR MED PÅ FÖRKLARINGSBERGET		SVULST	
				ÄR JU MÅNGEN ROLIG HISTORIA		INFRA-RÖD	
							KA-DAVER
							BOK 2202

VINNARE
Vi presenterar vinnarna i nästa nummer som kommer i oktober.

SOMMARKRYSSSET

GÖR SÅ HÄR _____

» Lös korsordet så får du fram en mening i de färgade rutorna. Vinnaren presenteras i nästa nummer och får en biobiljett. Glöm inte att ange din postadress.

Skicka in din korsordslösning till:

Brösarp-Tranås församling "Korsord"
Albovägen 27, 273 50 Brösarp

... eller mejla lösningen till:

brosarp-tranas.forsamling@svenskakyrkan.se

Vi vill ha ditt svar senast den 31 juli.

Namn:

Adress:

Postadress:

Trygghet djupt rotad i myllan

Ett ensamt träd i solnedgången – ett träd djupt rotad i den skånska myllan. En sinnebild för trygghet, vila och ro, för skugga och kanske arbete. Dess frukt får vi skörda, dess ved får vi ta till vara när trädet tjänat ut.

Att kura skymning, ett gammalt uttryck för en stunds lugn, stillhet och vila innan ljusen tändes och kvällens sysslor tog vid. När man kurade berättade man kanske om den dag som gått, kanske kröp det lilla barnet upp vid den äldres sida och fick lyssna på ytterligare en berättelse.

Kanske borde vi kura skymning oftare oavsett tiden på dagen och lyssna mer på varandra och oss själva och de berättelser vi alla bär. Att få del av en berättelse är en gåva.

DEN SENASTE TIDEN har jag fått del av berättelserna på ett speciellt sätt. Jag har fått fundera tillsammans med församlingsbor från norr till söder, från väster till öster. Från Södra Lökaröd till Spjutstorp, från Sil-laröd till Bosarp. Vad har fört oss hit och vad betyder den plats där vi lever?

Några har haft en speciell längtan hit, andra är födda här och har stannat kvar hela sitt liv. Några fann kärleken här.

Berättelserna förenas, tacksamheten och stolthe-ten lyser stark. Att få växa in i ett sammanhang, att skapa minnen som bär. Nära relationer, vänner, goda grannar, arbetskamrater ... bygdens befolkning, olika kulturer och traditioner. Gemenskapen. Att bryta gränser – släppa in. Hjälpas åt. Gamla idéer i en ny generation – återväxt tillsammans.

NATUREN IN PÅ knuten. Bokskogens lövsprickning om våren. Mängder av blåsippor. Gula och ljuslila stråk av gullviva och backsippa. Skogar, åkrar och hedmark. De vilda djuren; rådjur, vildsvin, kronhjort, stork, raphöns, fasan ... Lövgrodans kväkande. Näktergalens sång. Horisonten. Det böljande landskapet. Öppna hagar. Betesdjur. Gyllengula sädesfält. Doft av raps och vitsippor. Ljudet av vindlande vatten vid åkanten.

Naturen, djuren, mötena och ögonblicken. En stilla

Foto: ÅSA MODIN

” Vittnesbördet om att fascinationen finns kvar varje gång man rest och återvänder hem. Friheten ...

susning, klockornas klang vid tolvslaget en nyårsnatt. Vittnesbördet om att fascinationen finns kvar varje gång man rest och återvänder hem. Friheten ...

Vi kan säga att platsen där vi bor är vår och samtidigt vet vi att detta inte stämmer. Här finns vår rikedom nu, men den har varit en rikedom för någon annan tidigare och kommer bli det för ytterligare någon. Vi har alla mycket att förvalta.

KANSKE TAR VI i år ett steg in i sommaren på ett annat sätt än tidigare. Efter mörkret och år av pandemi. Gör något vi gjort tidigare för naturen, djuren och människorna eller kanske något nytt för att bidra till en bättre värld.

Så sammanflätas våra liv ytterligare, just på den plats vi lever, men också våra berättelser.

Åsa Modin
präst

Är det rätt att döpa ett barn?

Alla får döpas – åldern spelar ingen roll! Barn, unga och vuxna är alla lika välkomna att döpas. När det gäller barn, både små barn och ungdomar, är det vårdnadshavarna som bestämmer. Hur ska man tänka med sitt barn? Här är Svenska kyrkans svar.

Källa: svenskakyrkan.se

» Dopet är en gåva från Gud som många föräldrar vill låta sina barn ta emot, precis som vi vill ge barnen kärlek och värme. Men en del frågar om det är rätt – borde inte barnet själv få bestämma?

Föräldrar vill sina barns bästa

» Föräldrar gör avgörande val för sina barn eftersom de vill barnens bästa. När vi döper gör vi det i hopp om att kristen tro och kyrkans sammanhang ska få betydelse för barnet.

Församlingen ska stödja alla döpta och har ett ansvar för att barnet ska få upptäcka vad det har tagit emot i dopet. I Svenska kyrkan är konfirmationen ett tillfälle att upptäcka och utforska dopets gåva.

förkunnelse eller undervisning. Religionsfrihet innebär alltså både rätten att ha en tro och rätten att avvisa den. Både de föräldrar som döper sina barn och de som avstår gör ett religiöst val å barnets vägnar.

Barn har rätt till andlig utveckling

» Barnkonventionen är svensk lag. Artikel 27 talar om varje barns rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.

Att föra en trostradition vidare är att ta ansvar för barnens andliga utveckling, men också för de psykiska, moraliska och sociala dimensionerna.

Tillgången till det kristna kulturarvet öppnar valv efter valv mot den existentiella rymden.

Föräldrar kan inte vara neutrala

» Både de föräldrar som döper sina barn och de som avstår gör ett religiöst val å barnets vägnar.

Staten ska vara religiöst neutral i betydelsen att den behandlar alla lika, oavsett livsåskådning. För oss som enskilda människor finns det däremot inte någon neutral livsåskådning. Som föräldrar och vuxna varken kan eller behöver vi förhålla oss neutralt till våra barn. Kärleken och barnuppfostran kräver mer.

På samma sätt som barn behöver lära sig andra saker av vuxna, behöver tro förmedlas, fördjupas och mogna. Det sker framför allt i hemmen och i församlingen.

Tron handlar om människosyn och gudsbild, den ger redskap när vi ställs inför svåra val och ger inspiration till ett samhällsengagemang.

Religion är en mänsklig rättighet

» Religions- och övertygelsefrihet tillhör de mänskliga rättigheterna. Den ger varje människa rätt att ha, byta, eller lämna sin religion eller övertygelse.

Det är en mänsklig rättighet att utöva sin religion eller övertygelse ensam, tillsammans med andra; privat eller offentligt till exempel genom andakt,

I dopet blir barnen kärleksfullt berörda av Gud själv och inneslutna i en omsorg som når bortom familj och vänner.

Foto: JOHANNES FRANSEN

Det är viktigt med kunskap om religion

» Ett moget ställningstagande för eller emot något underlättas av att veta vad saken handlar om. I fråga om religion kan den som helt saknar kunskap lätt bli ett offer för fanatisk propaganda. Kunskap och förståelse för trostraditioner kan däremot möjliggöra både ett kritiskt och självkritiskt förhållningssätt till fanatism.

Ett barn som främjas i sin andliga utveckling får verktyg i sitt sökande efter den egna livsmeningen och orienteringen i den skakiga värld vi lever i.

Döp dina barn – de blir kärleksfullt berörda av Gud

» I Svenska kyrkan vill vi uppmuntra föräldrar att låta döpa sina barn. Vi gör det på uppdrag av Jesus, som sa åt oss att döpa. Vi gör det också för att barnen behöver få tillgång till bönens språk och få kännedom om Bibelns berättelser och persongalleri.

Tillgången till det kristna kulturarvet öppnar valv efter valv mot den existentiella rymden. I dopet blir barnen kärleksfullt berörda av Gud själv och inneslutna i en omsorg som når bortom familj och vänner.

Ring Regnbågslinjen

hbtqi-spektrumet, till anhöriga, närstående och allierade. Regnbågslinjen finns här för dig när du behöver dela din livssituation med någon. Det som känns svårt, det som tynger dig eller som du av annan anledning har behov av att dela med någon. Du bestämmer själv vad du vill prata om.

DE SOM SVARAR är hbtqi-personer som är nogra utvalda och rustade för att möta dig där du befinner dig. Det är ingen rådgivning och ingen terapi utan ett avlastande och stödjande samtal med en medmänniska.

Alla som kontaktar Regnbågslinjen kommer att bli bemötta med förståelse och respekt för den egna individen. Vi står för allas rätt att vara den man är, älska de man älskar och längta efter det man längtar efter. Vi arbetar självklart mot kränkningar, diskriminering och utsatthet oavsett tro, etnicitet eller sexuell läggning.

Regnbågslinjen är ett samarbete mellan Kyrkans SOS, EKHO Göteborg och Sensus studieförbund.

Regnbågslinjen

Telefon: 0770-55 00 10

Foto: MAGNUS ARONSSON

» Regnbågslinjen är en samtalsjour som är öppen varje torsdag klockan 16–21. Volontärerna som svarar är hbtqi-personer som är utvalda och utbildade för att möta dig där du befinner dig.

Regnbågslinjen riktar sig till dig som definierar dig inom

Foto: CAMILLA ARVIDSSON

VISSTE DU ATT ...

... altarskåpet i Överluleå kyrka målades av konstnär **Pär Andersson** vid renoveringen av kyrkan 1980? Skåpet vilar på ett långsmalt understycke med en målad vinranka, och de fem förgyllda ramarna föreställer:

- » Abraham beredd att offra sonen Isak (1 Mos 22).
- » Jona och den stora valfiskens (Jona 1 – 2, Matt 12:40).
- » Den uppståndne Kristus (Matt 28, Mark 16, Luk 24, Joh 20). Han har kämpat sig upp ur dödsriket, segerfanen i hans vänstra hand fladdrar i vinden, och den tidiga gryningens rosa ljus bebådar en helt ny morgon i världen.
- » Simson med den avlyfta stadsporten i Gasa (Dom 16:3).
- » Moses upphöjda kopparorm i öknen, där de ormbitna israeliterna räddas genom att se på ormen (4 Mos 21:4 ff, Joh 3:14).

foto: GETTY

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

act
Svenska kyrkan

GE MOD, HOPP OCH MEDMÄNSKLIGHET

Gåvor som verkligen
betyder något. Vad vill du ge?

EXEMPEL

MAMMAKRAFTER

305 KR

svenskakyrkan.se/actgavoshop

Foto: Josephn Casteryd / Ikon